

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

postmottak@fin.dep.no

Høringsinnspill – Forslag om endring av merverdiavgiftsfritaket for aviser.

Norsk Lokalradioforbund (NLR) viser til høringsbrev fra Finansdepartementet datert 21.02.2020 og sender herved våre innspill.

NLR støtter forslaget om at merverdiavgiftsfritaket for aviser utvides. Gunstige økonomiske insentiv fra myndighetene er viktig om Norge skal kunne opprettholde et fritt og uavhengig medielandskap. NLR mener det er viktig og riktig at det brukes betydelige offentlige midler på dette feltet.

Vi vil likevel påpeke at det er en betydelig skjevfordeling i hvordan disse midlene fordeles. Lokalradio har kun tilgang på en svært liten andel av de offentlige midlene som brukes, direkte eller indirekte på mediestøtte i Norge. Det er et stort behov for å justere mediestøtten slik at det i større grad enn i dag også legges til rette for en levedyktig lokalradiobransje.

Et velfungerende medielandskap er viktig for ytringsfrihet, demokrati og kultur, viktige pilarer i det norske samfunnet. I den senere tid har Stortinget slått fast at lokalradio har en naturlig plass i dette landskapet, blant annet ved å utvide mulighetene for å fortsatt sende lokalradio på FM-nettet, jf. innst. 14 S (2019-2020).

Norge bruker betydelige offentlige midler ved å legge til rette for et velfungerende medielandskap. Per i dag brukes flere hundre millioner kroner årlig i indirekte og direkte offentlige bidrag til medielandskapet. I tillegg kommer de om lag 6 milliarder kroner som brukes på NRK pr år, samt 135 millioner kroner til TV 2 årlig. Utvidelsen av MVA-fritaket for aviser vil bidra til å øke de indirekte tilskuddene til avisbransjen.

Basert på tall innhentet fra NLR (*Kartlegging av offentlige tilskuddsordninger for lokale medier 2020*) er det i perioden 2015-2019 brukt over 1,2 milliarder kroner i direkte og indirekte statlig støtte (MVA-fritak mm.) til lokale medier i Norge (Lokalavis, lokalradio og lokal-tv). Av dette har lokalradio mottatt om lag 64 millioner kroner i støtte. Det viser en betydelig negativ skjevfordeling av lokalradio i forhold til øvrig mediebransje. Dersom en ser utelukkende på støtte gitt til drift samt journalistisk og redaksjonell produksjon fordelt per aktør i de ulike bransjene fordeler tilskuddene seg slik:

- Lokalradio   kr 14.750 pr aktør
- Lokal-TV   kr 344.971 pr aktør
- Lokalavis   kr 667.405 pr aktør

NLR representerer redaktørstyrte lokalradioer som i alle sine lokalsamfunn er viktige bidragsytere til medielandskapet. NLR mener den foreslåtte utvidelsen av MA-fritaket underbygger viktigheten av at fremtidig mediestøtte gjøres plattformnøytral, slik at lokalradioene kan konkurrere på samme vilkår som øvrig media. Lokalradio står for en vesentlig og allsidig produksjon, egenfabrikkerte nyheter og annet redaksjonelt innhold av lokal karakter. Lokalradioene når også mange som ikke leser aviser, og spiller en viktig rolle for ytring, demokrati og kultur – særlig for språk, samtale, debatt, dialekter og norsk musikk – der radio har unike kvaliteter sammenlignet med andre medier.

Lokale medier, inkludert lokalradioene, er med sine avgrensede dekningsområder bærebjelken for mediemangfoldet i Norge. Aktørmangfold og stor eiermessig spredning tilfører medietilbudet bredde, variasjon og valgmuligheter som bidrar til å ivareta mangfold, samfunnsdebatt og ytrings adgang. Lokalradio har sin styrke i formidling av lokal informasjon, politikk, kultur og underholdning. Enkelte steder utgjør lokalradioen den eneste redaktørstyrte stemmen i lokalsamfunnet, dermed bidrar den også til å dekke «hvite flekker» i medielandskapet.

Mediemangfoldet berikes av nisjeradioer, slik som livssynsradioer, studentradioer og radio for særinteresser av ulike slag. Nisjeinnhold vil ofte ikke ivaretas på samme måte av nasjonale media, og dermed blir lokalradioens betydning for mediemangfoldet viktigere. Nisjeradioene understøtter også inkluderingsarbeid og arbeid i frivillige organisasjoner, viktige bærebjelker i et velfungerende demokrati.

Lokalradio er et gratis tilbud som også når grupper av befolkningen som i liten grad betaler for tradisjonell journalistikk. Dette er viktig om man ønsker at flest mulig over hele landet skal delta i *en åpen og opplyst samtale*.

Det er fare for at det kan vokse frem informasjonsklasseskiller mellom de som har tilgang på samfunns viktig journalistikk og de som ikke har det. Et mangfold av medier har samfunnsverdi, men det hjelper lite om mediene ikke brukes av alle grupper i befolkningen.

Viktigheten av plattformnøytralitet mellom de ulike medietypene ble spilt inn fra NLR til Stortingets behandling av St. Meld 17 (2019-2020) *Mangfold og armlengds avstand. Mediepolitikk for ei ny tid*. NLR mener innspillene ble tatt hensyn til i komiteens merknader som i liten grad omtaler særskilte medietyper spesifikt, men heller legger vekt på at *målet må være at mediestøtten skal legge til rette for ytringsfrihet, pressefrihet, informasjonsfrihet og for god nyhetsproduksjon over hele landet. Mediepolitikken skal stimulere til innovasjon, utvikling og nyskaping. I tillegg må det være et mål at mediestøtten er forutsigbar, ubyråkratisk og har størst mulig avstand til myndighetene*.

Daværende Kultur- og likestillingsminister Trine Skei Grande fremhevet viktigheten av lokalradio som medieaktør og premissleverandør for lokalsamfunns tilhørighet og fellesskap da hun mottok *Medietilsynets anbefaling til Kulturdepartementet om fremtidig analog distribusjon av lokalradio i FM-nettet* (Bergen 8. mai 2019). Videre poengterte statsråden hvordan lokalradio bidrar til viktig samfunnsdebatt. Statsråden sa videre at hun ønsker at

kvaliteten på lokalradio skal utvikle seg og at departement vil sørge for støtteordninger som legger til rette for kvalitetsjournalistikk også på lokalradio.

Statsråden la vekt på betydningen de frivilliges innsats og engasjement har for lokalradioenes produksjon, men at man også for lokalradio må legge til rette for profesjonell kvalitet og redaksjonelle spydspisser. Videre påpekte statsråden hvor viktig lokalradio og andre lokale medier er for å unngå «medieskygger»/hvite flekker i medielandskapet.

Mediebransjen, og i særdeleshet lokalmedia, er svært hardt rammet av de siste ukers pålagte restriksjoner når det gjelder korona. Nedstengingen av næringslivet rammer lokalradio spesielt hardt, fordi vår bransje i svært liten grad mottar tradisjonell mediestøtte eller har inntekter fra brukerbetaling. Lokalradioene er nesten utelukkende avhengig av annonseinntekter fra lokalt næringsliv. Dette understreker behovet for sterkere offentlige bidrag for å sikre en levedyktig lokalradiobransje. I denne sammenheng er det også verdt å nevne at lokalradio også kan ha en viktig beredskapsfunksjon for informasjon til befolkningen.

Basert på det ovenstående mener NLR det er riktig å utvide merverdiavgiftsfritaket for aviser slik det er foreslått, men vil understreke behovet for en justering av mediestøtten slik at det i større grad kan legges til rette for en levedyktig lokalradiobransje.

I dagens situasjon mener vi også det vil være hensiktsmessig å framskynde innføringen, for å avhjelpe den alvorlige situasjonen i en mediebransje som er rammet av et dramatisk inntektsbortfall.

Med vennlig hilsen
for Norsk Lokalradioforbund

Aslak Sommerfelt Skretting
Styreleder

Pål Lomeland
Daglig leder

Om Norsk lokalradioforbund

NLR organiserer 126 lokalradiokonsesjonærer over hele landet, som samlet innehar 246 konsesjoner på FM og DAB. NLR representerer over 80% av bransjen. Våre medlemsstasjoner er av ulik størrelse og med ulike formålsparagrafer, både kommersielle og ideelle, herunder livssyns- og minoritetsradioer. Lokalradioene er en viktig del av det norske mediemangfoldet, og bidrar til ytringsfrihet og demokrati.